

Är villolärare narcissister?

[Spara som PDF](#)

Kan detta vara ytterligare ett sätt att identifiera villolärare?

I kristenheten är det tyvärr gott om villolärare, vilket är ett farligt elände! Dessa vilseledande förkunnare sprider sina olika villoläror både kraftfullt, brett och elegant, och de har ofta sina egna unika varianter. Tyvärr är det många i kristenheten som går på dessa villoläror, ofta beroende på en snyggt förpackad "produkt" och en snyggt stylad "säljare". Inte sällan blir sådana här förkunnare ordentligt upphöjda, i vissa fall närapå dyrkade, och det gillar de helt uppenbart. Är då villolärare narcissister? Låt oss först se hur psykologer definierar en narcissist och därefter fundera över om vi kan se sådana här drag bland de villolärare vi känner till och kanske varit i kontakt med:

En person med narcissistisk personlighetsstörning har en överdrivet god självbild och självöverskattning. Personen uppfattar sig ofta som storartad, extra viktig och framgångsrik.

Vanliga symtom hos en narcissist

En narcissist har en orealistisk självbild och en starkt överdriven tilltro till sin egen förmåga. Narcissisten har höga tankar om sig själv, anser ofta att andra människor är medelmåttor, drivs av att få beundran av andra och vill upphöja sig själv i alla situationer. En narcissist har svårt att ta kritik och att bli konfronterad. Narcissister blir ofta isolerade och nedstämda då ingen person i omgivningen kan bekräfta de höga tankarna de har om sig själva.

Diagnoskriterier för narcissism

Ett grandioöst själv, en överdriven känsla av sin egen storhet. Fantasier om makt och framgång. En vilja att bli beundrade. Uppfattar sig ha rätt till särbehandling. Är arroganta och saknar empati.

[Svea KBT](#)

Skall vi först tänka på en riktig arketyper för narcissism, så måste väl ändå Donald Trump vara ett praktexemplar. Oavsett om vi tycker om hans politik eller inte, så stämmer ju personbeskrivningen till 100% – det kommer man inte förbi.

Om du nu istället tänker på förkunnare du känner till – som du vet/tror är villolärare – kan du då känna att ovanstående beskrivning stämmer in på dem, helt eller delvis? Min egen erfarenhet av villolärare säger mig att beskrivningen stämmer bra in, helt eller delvis. Det är inte svårt att slå fast när man lyssnar till dem, när man ser dem, när man läser deras böcker och hemsidor osv. Jag själv har sett narcissistiska drag hos villolärare som kontaktat mig. Jag har även sett villolärare föraktfullt platta till åhörare som kommit med kritiska frågor eller varit undrande över det som förkunnats. Sedan kan man ju även se att sådana här förkunnare ofta är noga med att synas på bild, vara snyggt stylade, och de berättar gärna om sina meriter och stordåd. Inte sällan kommer de även med någon ny bibeltolkning, en ny lära eller något annat nytt för att vara unika. Man kan undra om de blivit villolärare på grund av frestelsen att vara just unik och omtalad. Pengar kan också spela en roll här.

Men hur var Jesus, han som skall vara vår förebild?

Jesus var ingen narcissist!

Jesus var långt ifrån hur villolärare beter sig. Vi ser det i hur han hanterade både kritik, berömmelse och ära. När vi läser om Jesus i Nya testamentet ser vi att han sällan valde att försvara sig själv för att bättra på sitt rykte. När Jesus t.ex. anklagades av översteprästerna i Stora rådet, då teg han. Jesus tog till och med emot stryk och spott utan att svara (Mark 14:53-65). Jesus levde enkelt och umgicks helst med enkla och utstötta människor (Matt 9:10-13). Han var föraktad och blev till slut helt övergiven (Jes 53:3). Vi kan läsa lite ur Jesajas bok i Gamla testamentet, kapitel 53, en text som utgör en profetia om Jesus Kristus:

Jes 53:7: "Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Lik ett lamm som förs bort till att slaktas, lik ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade han inte sin mun."

Och det Jesus sa om de hycklande medlemmarna i Stora rådet, det är tänkvärt i detta sammanhang:

Joh 12:43: "De ville hellre bli ärade av människor än av Gud."

Dessutom sa han:

Luk 16:15: "Ty det som är högt i människors ögon är avskyvärt inför Gud."

Sedan kan vi ju begrunda det faktum att Jesus flera gånger sa till människor att inte berätta om de helandeunder som han hade gett dem. Villolärare däremot, pratar hellre om sig själva och sina egna förehavanden och bragder än om något som har med evangeliet att göra.

Att följa Jesu exempel

Skall vi kristna då följa Jesu exempel och inte bry oss om anklagelser, förtal, förakt, skrivelser, etc? Ja, jag tycker Bibeln visar oss detta. Vi är ju kallade till att gå i Jesu fotspår, att dela hans smälek (Heb 13:13), att vända andra kinden till när någon angriper oss (Matt 5:39), att bära **vårt** kors (Luk 9:23). Men villolärare är istället noga med sin image och sitt rykte och försöker gärna korrigera saker som andra säger om dem.

Låt oss begrunda dessa ord från Jesus vilka visar oss att vi inte skall sträva efter att bli omtyckta av alla:

Luk 6:26: "Ve er, när alla människor talar väl om er!"

Bedöm frukten!

Ja, detta om narcissism och villolärare är vad jag i denna text vill göra dig som är ett enkelt Guds barn uppmärksam på, det kan nämligen vara ännu ett sätt att bedöma "trädet" utifrån dess frukt. Ser du drag av narcissism hos en förkunnare, så backa! Ser du att en förkunnare för fram en helt ny och unik lära och bibeltolkning, så var mycket försiktig, för Bibeln ger oss egentligen all den undervisning som vi behöver. Visst kan vi behöva hjälp med att förstå Bibeln, men det innebär inte att vi skall gå ut på nya vägar som rimmer dåligt med "summan av Guds Ord"; vår kristna tro skall vara djupt förankrad i Bibeln!

Ett gott råd från Irenaeus

Det är intressant att se vad Irenaeus skrev om villolärare i sin bok *Adversus Hæreses* (på svenska: *Mot Heresierna*) eftersom han i den boken riktar udden mot just den tidens villolärare. Irenaeus var en av de så kallade apostoliska

fäderna och levde troligen mellan åren 130-200. Hans lärofader var Polykarpus, som var församlingsföreståndare i den grekiska staden Smyrna. Denne Polykarpus hade umgåtts med aposteln Johannes och andra som själva hade sett och levt med Jesus. Irenaeus är därför ett trovärdigt vittne när det gäller hur de första kristna levde och hur den kristna tron gestaltade sig då. Han skrev så här angående att ha kontakt med villolärare:

"Det finns de som hört Polykarpus berätta att Johannes, Herrens lärjunge, gick för att tvätta sig i Efesos men fick syn på Kerinthos* där inne. Han gick ut från badhuset utan att tvätta sig och sade: 'Låt oss fly, så att inte badhuset störtar samman när Kerinthos, sanningens fiende, finns där inne'. Samme Polykarpos mötte Markion**, som sade: 'Känner du igen mig?' Han svarade: 'Jag känner igen dig, du Satans förstfödde'.
En sådan försiktighet iakttog apostlarna och deras lärjungar så att de inte ens samtalade med någon som förvrängde sanningen."

Irenaeus, Mot Heresierna, avsitt III.3.4

* En tidig gnostiker

** En av de värsta villolärarna vid den tiden

Det är tänkvärda ord från Irenaeus!

Till sist

Och så vill jag slutligen tipsa om en annan text som tangerar det jag här skrivit:

[Karismatiska ledargestalter kan vara psykopater](#)

/Lennart

Läs andra artiklar i Lennarts blogg